

БӨЛІМ: СПОРТ

Кез келген спортта қазақ шебер

ЖАРИЯЛАНДЫ
08.12.2024СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/171634/

Қазақ елі атам заманнан кез келген салада өзінің шеберлігімен ерекшеленеді. Қанша қиындық көрсе де, сонау “ақтабан шұбырындыдан” бастап қанша тұншықтырса да алда, батпайтын нағыз қайсар, қайтпас қазақ елі күні бүгінге дейін өзінің кез келген салада өнерлі екенін дәлелдеп келеді.

Қазақ зиялылары өзінің білімділігімен көзге түсіп 1938 жылы жандары қиылса да, қазақ батырлары талай жерді жаудан қорғап бүгінгі ұрпақ біздерге аманат етті емес пе? Сонау Махамбет пен Исатайдан бастап, Қажымұқан атамызды тілге тиек етпеу мүмкін емес. Оған дейінгі қаншама батырлар, тізе берсең мақтаныш бойыңды кернейтіні анық. Тіл десе тілді үйреніп, білім десе білімді үйреніп, кез келген спорттың шебері атанған қазақ қандай жан-жақты. Бүгінде қазақты спорт жағынан әлемге танымал етіп неше дүркін әлем чемпиондары спорттың қай түрінен болса да бар. Қазақ елі тәуелсіздігін алып жеке мемлекет атанғаннан бері талай ұлт мақтанышы қазақтың туын көкке желбіреткені анық. Атап өтсек...

Олимпиада чемпиондары

1.Ермахан Ибраимов (1972, Жамбыл облысы) — қазақ боксшысы. 2000 жылғы Сидней Олимпиадасының чемпионы. 1996 жылғы Атланта Олимпиадасының қола жүлдегері. Әлем чемпионаттарының жүлдегері (1997, 1999). КСРО спорт шебері (1988), халықаралық дәрежедегі спорт шебері. Қазақстан Республикасының еңбек сіңірген спорт шебері және жаттықтырушысы.

2.Бақыт Сәрсекбаев (1981, Павлодар) — боксшы. 2008 жылғы Бейжің Олимпиадасының чемпионы. Азия ойындарының жеңімпазы (2006). «Барыс» орденінің иегері.

3.Серік Сәпиев (1983, Қарағанды облысы) — боксшы. 2012 жылғы Лондон Олимпиадасының чемпионы, екі дүркін әлем чемпионы (2005, 2007). «Отан» және «Парасат» ордендерінің иегері. ЮНЕСКО спорт чемпионы атағын алған әлемдегі 13-ші спортшы. Astana Arlans командасының бас директоры (2014 жылдан бастап).

4. Данияр Елеусінов (1991, БҚО) — боксшы. 2016 жылғы Рио-де-Жанейро Олимпиадасының чемпионы. Азия ойындарының жеңімпазы (2010), 2013 жылғы әлем чемпионы. Халықаралық дәрежедегі спорт шебері.

5. Бекзат Саттарханов (1980–2000, Түркістан) — боксшы. 2000 жылғы Сидней Олимпиадасының чемпионы. Жартылай жеңіл салмақта өнер көрсеткен (57 кг дейін). I дәрежелі «Барыс» орденінің алғашқы иегері.

6. Жақсылық Үшкемпіров (1951–2020, Жамбыл облысы) — грек-рим күресінің палуаны. 1980 жылғы Мәскеу Олимпиадасының чемпионы. Әлем чемпионы (1981), екі дүркін Кеңес Одағының чемпионы (1975, 1980). Қазақ КСР еңбек сіңірген жаттықтырушысы.

Әйел спортшылар

1. Жансая Әбдімәлік (2000, Алматы) — шахматшы. Әйелдер арасында халықаралық гроссмейстер атағын алған ең жас қазақ қызы (14 жас). Әлем чемпионы (2011, 12 жасқа дейінгі категория). 8 жасқа дейінгі әлем чемпионы (2008).

2. Эльмира Сыздықова (1992, СҚО) — еркін күрес шебері. 2016 жылғы Рио Олимпиадасының қола жүлдегері. 69 кг салмақта сынға түседі.

3. Сабина Алтынбекова (1996, Ақтөбе) — волейболшы. Қазақстанның әйелдер құрамасының мүшесі.

Басқа танымал спортшылар

1. Айбек Нұғымаров (1987, ШҚО) — қазақ күресі және самбо шебері. Ауыр салмақта халықаралық спорт шебері. Қазақ күресінен бірнеше дүркін Қазақстан чемпионы.

2. Елдос Сметов (1992, Жамбыл облысы) — дзюдошы. Париж Олимпиадасының жеңімпазы (2024), Рио Олимпиадасының күміс жүлдегері (2016), Токио Олимпиадасының қола жүлдегері (2020). Әлем чемпионы (2015), Азия ойындарының жеңімпазы (2014).

3. Шавкат Рахмонов (1994, Өзбекстан) — аралас жекпе-жек шебері. UFC-дің жартылай орта салмақтағы әлемдік рейтингінде үздік үштікте. Бұрынғы M-1 чемпионы.

Қазақ халқы неге кез келген спортқа шебер?

Қазақ халқы – тарихы бай, мәдениеті терең, рухы асқақ халық. Әрбір елдің жетістігі оның ұлттық болмысы мен ерекшеліктерінен бастау алатыны белгілі. Қазақтың спорттағы шеберлігі – ғасырлар бойы қалыптасқан өмір салты мен дүниетанымының жарқын көрінісі. Бұл тек спорттағы жетістік емес, ұлттың бойындағы қайсарлық пен

рухтың айқын белгісі.

Ежелгі дәуірден қазақ халқы табиғатпен үндесіп, көшпелі өмір салтын ұстанған. Дала өмірі қазақтарды шыдамдылыққа, батылдыққа, ептілікке баулыды. Атқа міну, садақ ату, күрес сияқты дағдылар күнделікті өмірдің ажырамас бөлігіне айналды. Бұл дағдылар ұлттық ойындар арқылы спорттық өнерге ұласты. Көкпардың өзі – қазақтың күш-қайратын, ат үстіндегі шеберлігін сынайтын жарыс. Ал бәйге – шапшаңдық пен төзімділіктің көрінісі. Осылайша, ұлттық ойындар тек спорт емес, тәрбие құралы да болды.

Қазақтың спортқа деген қабілетінің бір сыры – оның генетикалық ерекшеліктерінде жатыр. Табиғатпен тығыз байланыста өскен халықтың бойында күш, шыдамдылық, алғырлық сияқты қасиеттер қалыптасты. Бұған қоса, қазақ халқының рухани мұрасы, намысқойлығы, жарыста жеңіске ұмтылуы әрдайым алдыңғы орыннан көрінуіне себеп болды.

Бүгінгі таңда Қазақстан спортты дамытуда зор жетістіктерге жетуде. Халықаралық жарыстарда қазақ спортшыларының жеңісі ұлт мақтанышына айналды. Мұның барлығы мемлекеттің спортқа бөлген қолдауы мен халықтың еңбекқорлығының жемісі.

Қазақтың спорттағы шеберлігі – ұлт рухының мықтылығын айғақтайтын бірегей құбылыс. Бұл шеберлік тамырын тереңнен тартқан, уақытпен шыңдалған қасиет. Әлемдік аренада қазақ халқының спорттағы жетістіктері оның рухани және физикалық күшінің мәңгілік символы болып қала бермек.

Қазақ халқы әрқашан спортқа бейімділігімен, қайсарлығымен және шыдамдылығымен ерекшеленген. Ұлттық спорт түрлерінен бастап әлемдік аренадағы жетістіктерге дейін қазақтың мықтылығы мен шеберлігін дәлелдеген талай тұлғаларымыз бар. Бұл жеңістер халқымыздың ерік-жігері мен ұлттық рухының биіктігін көрсетеді. Спортта шебер болу тек физикалық дайындық қана емес, ол – тәртіп, табандылық және мақсатқа ұмтылу жолындағы үздіксіз еңбек. Әрбір қазақ жасы осы құндылықтарды бойына сіңіріп, өз жетістіктерімен еліне үлгі бола алатынына сенім мол.

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.